

Vysočina je průkopníkem v práci s daty

„Téměř všechno“, co jste kdy chtěli vědět o kraji Vysočina a neměli jste se koho zeptat, můžete už nyní najít na speciálním analytickém portálu kraje Vysočina. Za elektronickou adresou <http://analytika.kr-vysocina.cz> se skrývá statisíce dat, která je možné sledovat v časových řadách nebo v různých navolených kombinacích. Vysočina byla prvním krajem, který se takto revolučním zpracováním dat začal zabývat. Od září si mohou návštěvníci krajských webových stránek prohlédnout i jejich specializovanou sekci Analytické a statistické služby kraje Vysočina. Tato sekce je přímo napojena na datový sklad kraje, který je na krajském úřadě budován od roku 2005. Datový sklad je velká centrální databáze, do které jsou postupně zaváděna data z různých oblastí působnosti kraje. V první fázi šlo například o data poskytnutých dotací z Fondu Vysočiny či informace týkající se příspěvkových organizací kraje. Uspořádání dat v datovém skladu umožňuje rychlou tvorbu výstupů a snadnou dosažitelnost dat pro pracovníky krajského úřadu a vytvoření Analytických a statistických služeb i pro veřejnost v kraji. „Už od samého začátku se snažíme postupně odstranit duplicitní práci úředníků, duplicitní vytváření stejných tabulek, duplicitní a stále se opakující zpracování některých údajů a dat,“ zdůvodnil existenci datového skladu hejtmán kraje Vysočina Miloš Vystrčil, který byl před třemi lety u počátku tohoto projektu. Na stránce analytického portálu mohou uživatelé webu mimo jiné nalézt informace o vybraných dotačních titulech z krajského rozpočtu, data Fondu Vysočiny, či informace o příspěvkových organizacích kraje. Datový sklad a z něj vycházející analytický web by měl být v budoucnu hlavním zdrojem informací pro většinu odborů krajského úřadu a odstranění duplicit při získávání i zveřejňování informací. „Chceme, aby se krajská veřejná správa naprosto otevřela okolnímu světu,“ uzavřel hejtmán. „Vzhledem k tomu, že se jedná mezi kraji zatím o víceméně ojedinělý projekt, nepovažujeme stránku ani její obsah za hotovou a dokonalou. Očekáváme, že se nám na základě připomínek uživatelů podaří postupně nalézt přehledný a jednoduchý způsob uspořádání dat na stránce a především, že datový obsah bude v maximální míře odpovídat požadavkům uživatelů,“ doplnil Michal Šulc, vedoucí krajského odboru analýz. Budoucnost analytického webu vidí jeho tvůrce v postupném rozšiřování sekce pro veřejnost, což představuje růst objemu zveřejněných dat, zpřístupnění jednoduchých mapových služeb – kartodiagramů. Stejná služba čeká i příspěvkové organizace, resp. nastavení zpětné vazby ve využívání poskytovaných dat.

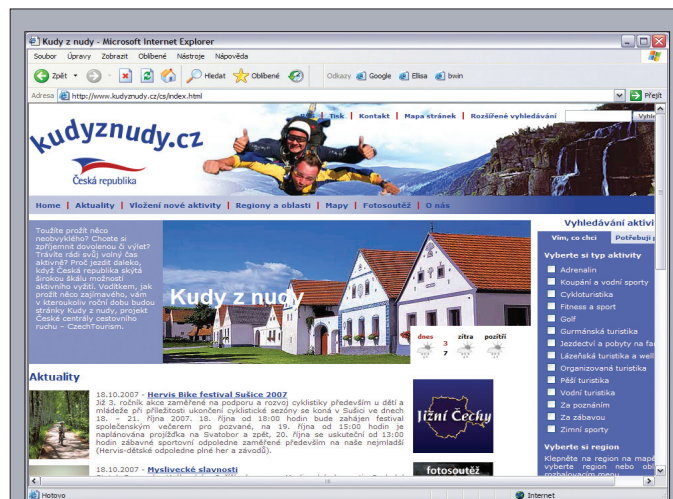
-svt-

Portál veřejné správy

Portál veřejné správy (PVS) představuje hlavní zdroj pro výměnu informací mezi veřejnou správou a občany, resp. podnikateli a obráceně. Rozsahem poskytovaných služeb tvoří PVS hlavní pilíř tzv. e-Governmentu v České republice a místo, kam si chodí občané pro informace o veřejné správě a podnikatelé zasílají informace. S více než 3 000 000 návštěvníky za loňský rok představuje PVS nejvýznamnější státem budovaný internetový portál. Díky více než tři čtvrtě milionu uskutečněných podání přes Transakční část již bylo ušetřeno několik milionů papírových formulářů a tisíce hodin času jak na straně podnikatelů, tak na straně veřejné správy. První službou napojenou na Transakční část byly Evidenční listy důchodového pojištění (ELDP) zasílané na ČSSZ. Na základě osvědčení služby v pilotním provozu byla spuštěna spolu s ČSSZ druhá služba – přihlášky a odhlášky k nemocenskému pojištění. V dnešní době ČSSZ přijímá elektronicky informace o přibližně 70 % všech zaměstnanců. Elektronická podání ČSSZ následně

posloužily jako best-practices pro ostatní orgány veřejné správy, které samy projevily o využívání Transakční části zájem. Dnes elektronických podání na PVS využívá například Ministerstvo financí, Ministerstvo životního prostředí, Generální ředitelství cel. Tyto organizace jsou si dobře vědomy přínosů, které jim i jejich klientům napojení na Transakční část Portálu veřejné správy přináší. Připojení na Transakční část zároveň umožnilo zapojeným organizacím realizaci vnitřních procesů v rámci organizace, které přinesly zefektivnění výkonu veřejné správy a úspory v řádu milionů EUR. Jako ukázkový proces úplné elektronizace procesů ve veřejné správě slouží zasílání výsledků testů uchazečů o řidičské oprávnění, které je díky Portálu veřejné správy zpracováváno čistě elektronicky. V dnešních dnech Portál veřejné správy vstupuje do další etapy nabízených služeb a díky připravovanému hlášení o všech pachatelích krádeží v obchodních řetězcích se stane účinným nástrojem při boji s trestnou činností.

-mvcr-

Jeden z nejoblíbenějších českých serverů www.kudyznudy.cz, který spadá pod agenturu CzechTourism, prošel několika změnami v designu a vnitřní struktuře a od počátku září se představuje v nové podobě. V databázi Kudy z nudy je již zařazeno téměř 900 aktivit českých podnikatelů z oblasti turistiky, které nabízejí příležitosti pro výjimečnou dovolenou nebo výlet v České republice. Díky nově zařazené anglické verzi si z nabídky mohou vybírat i zahraniční turisté. Chcete-li hrát golf, sjízďet řeku nebo jezdit na koni, stačí zatrhnout odpovídající typ aktivity a na mapě označit oblast, kam se chystáte. Pokud vás zajímá více oblastí a aktivit, zadáte upřesňující parametry (zájmové skupiny, typ aktivity, turistické regiony a oblasti) a získáte odpovídající výsledek. Pro ty, kdo teprve hledají inspiraci, je určeno zjednodušené vyhledávání podle věkových a zájmových skupin nebo počasí. Kromě toho, že si konkrétní tip zobrazíte na mapě, můžete si prohlédnout i několik návrhů na další aktivity a památky přímo v místě nebo jeho blízkém okolí. Nová rubrika Regiony a oblasti rozšiřuje zaměření serveru od vyhledávací aktivity k poskytování dalších informací o regionech České republiky. Dozvíte se, co je pro daný region charakteristické, jaké jsou jeho hlavní atrakce, najdete tu kontaktní adresy stejně jako údaje o aktuálním počasí v regionu.

ŠTĚPÁNKA ORSÁKOVÁ, CzechTourism

FOTO: SAMUEL TRUSCHKA

Na snímku zleva místostarosta Prahy 13 Petr Zeman s ředitelem Městské knihovny Tomášem Řehákem.

Stodůlecká knihovna je v síti

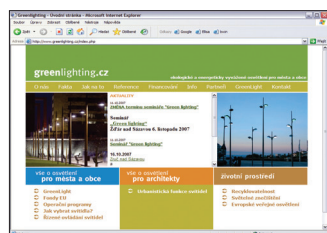
Pobočka Městské knihovny v Praze, která sídlí v budově Kulturního domu Mlejn ve Stodůlkách, se připojila na elektronickou databázi Městské knihovny v Praze. Stala se tak pětáctým článkem v síti automatizovaných poboček městské knihovny. Korálek s tímto číslem na symbolický náhrdelník v pondělí 1. října společně navlékli ředitel městské knihovny Tomáš Řehák a zástupce starosty Prahy 13 Petr Zeman. „V téhle knihovně jsme já i moje děti prožili mnoho hezkých chvil,“ řekl místostarosta Petr Zeman. „Kniha v papírové podobě je pro mě něco nezaměnitelného a jsem rád, že výpočetní technika čtenářům pomůže, ale že současně zůstává zachován ten lidský rozměr čtenářství.“ Pro veřejnost je pobočka s novým systémem otevřena od 2. října. Lístkové katalogy jsou tedy minulostí a hledání knih se provádí výhradně pomocí výpočetní techniky. Návštěvníci knihovny i uživatelé internetu mohou vyhledávat v knižním fondu stodůlecké pobočky i celé městské knihovny, držitelé čtenářského průkazu si mohou z domova po síti zkontrolovat či dokonce prodloužovat výpůjčky.

-trsch-

■ (pvlk) **Greenlighting.cz** je iniciativa, která se zabývá environmentálními aspekty souvisejícími s osvětlením. Tento partnerský neziskový portál je zastřešen organizací Srdce Čech o. p. s. a podporovatelem programu GreenLight (www.eu-greenlight.org), zaštitěným Evropskou komisí. Jedná se o ojedinělý projekt, první svého druhu v České republice. Navazuje na cíle EU (například snížit spotřebu energie u vnitřního i venkovního osvětlení, snížit emise znečišťujících látek a tím chránit životní prostředí). Portál greenlighting.cz je převážně určen pro starosty

obcí a municipality. Má za cíl zlepšování obecného povědomí o problematice veřejného osvětlení. A snahou je docílit toho, že světlo bude vnímáno jako přední prvek dotvářející charakter obcí a měst. Greenlighting.cz pořádá semináře a v budoucnu bude informovat občany i dalšími cestami (například v tisku či na portálech podobného zaměření).

Sondy do nitra internetu 141

Konsorcium W3C a standardy

World Wide Web Consortium (W3C) je otevřené fórum, jehož účelem je vyvíjet a podporovat standardizaci webových služeb. Konsorcium W3C založil v roce 1994 jeden z duchovních otců webu, Tim Berners-Lee. W3C se člení do sekcí, které se věnují určitému segmentu webu. Sekce jsou označovány jako aktivity (Activities) a zabývají se určitým segmentem webových technologií (například HTML Activity). Sekce se dále dělí na skupiny (Groups), které řeší již konkrétnější problémy.

Přehled standardů W3C

(X)HTML - značkovací jazyk HTML (Extensible - Hypertext Markup Language), prodělal poměrně živelný vývoj završený verzí HTML 4. Modularizovaná verze XHTML vstoupila v platnost v květnu 2001 pod označením XHTML 1.1.

CSS - zatímco (X)HTML je určeno pro popis struktury dokumentu, CSS (Cascading Style Sheets) určuje definici stylu, tj. vzhledu a zobrazování obsahu prezentace. Správnou kombinací obou technologií lze dosáhnout oddělení obsahu prezentace od formy zobrazování.

XML (eXtensible Markup Language) - označováno jako webový jazyk nové generace. Spíše než o konkrétní jazyk se jedná o rámec pravidel, ve kterém lze navrhovat jazyky vyhovující nejrůznějším účelům.

DOM (Document Object Model) - představuje standardizované programátorské rozhraní pro přístup ke struktuře, stylu a událostem dokumentu. DOM využívá koncepcí OOP (objektově orientované programování), není vázán na konkrétní programovací jazyk.

MathML - jazyk na bázi XML určený pro reprezentaci matematických výrazů na webu.

PNG (Portable Network Graphics) - rozšiřitelný souborový formát pro ukládání rastrových (bitmapových), neztrátově komprimovaných obrázků.

WebCGM - vychází z CGM (Computer Graphics Metafile), což je standardní ISO formát pro vektorové a složené rastrové rastrové obrázky. CGM se používá třeba pro technické výkresy a cílem WebCGM je zajistit jejich snadnou prezentaci na webu.

SVG (Scalable Vector Graphics) - jazyk pro popis vektorové grafiky a animací. Je založen na XML, může být editován běžnými textovými editory a integrován do koncepce sémantického webu (mohou ho například indexovat vyhledávače).

SMIL (Synchronized Multimedia Integration Language) - určen pro tvorbu synchronizovaných multimediálních webových prezentací. Pomocí SMIL lze třeba vložit do prezentace s videozáznamem synchronizované titulky.

RDF (Resource Description Framework) - jazyk založený na XML technologii poskytující základní aparát pro připojování metainformací k obecně libovolnému informačnímu zdroji na webu.

PICS (Platform for Internet Content Selection) - popisuje mechanismus, s jehož pomocí mohou uživatelé vybírat a filtrovat příslušné označený webový obsah.

XML-Signature - standard definuje rámec pro elektronické podepisování dokumentů na webu. Jedná se o aplikaci XML.

P3P (Platform for Privacy Preferences) - poskytuje standardní, na XML založený rámec pro zajištění ochrany osobních informací na webu.

WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) - metodika tvorby a testování webových stránek přístupných uživatelům se zdravotními či jinými hendikepy. Lze s výhodou aplikovat i v oblasti mobilních zařízení.

Kde s webovými standardy začít?

W3C – World Wide Web Consortium: www.w3.org

Ing. EVŽEN VANĚK
EVANEK Web Design Studio
evanek@evanek.cz